

WYMAGANIA EDUKACYJNE. HISTORIA . KLASA 5

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- odróżnia przeszłość, teraźniejszość i przyszłość ,
- wskazuje i posługuje się podstawowymi określeniami podziału czasu stosowanymi w historii (epoka, tysiąclecie, wiek , rok, era, n.e., p.n.e.),
- oblicza upływ czasu między wydarzeniami,
- wskazuje kontynent, z którego pochodzi człowiek;
- opisuje życie ludzi przed rewolucją neolityczną i po niej, rozumie pojęcia: wędrowny i osiadły tryb życia oraz potrafi je wyjaśnić
- wskazuje na mapie Mezopotamię, wymienia trzy osiągnięcia mieszkańców Mezopotamii, wie, kim był Hammurabi i zna założenia jego kodeksu;
- wymienia surowce, z których zaczęto wyrabiać narzędzia,
- wie, nad jaką rzeką leży Egipt, rozumie pojęcia: faraon i hieroglify, politeizm, piramida, sarkofag, mumia, wymienia trzy osiągnięcia Egipcjan
- wskazuje na mapie Palestynę, rozumie pojęcia: dekalog, judaizm, wie, w kogo wierzyli Żydzi
- wskazuje na mapie miejsca powstania cywilizacji w Azji, wymienia po jednym osiągnięciu każdej z tych cywilizacji,
- wskazuje na mapie starożytną Grecję, wymienia zajęcia Greków, rozumie pojęcia: polis, demokracja, politeizm w odniesieniu do wierzeń Greków, wie, gdzie była siedziba bogów greckich, zna co najmniej jednego boga greckiego,
- wie, gdzie odbywały się igrzyska; jak wyglądał teatr grecki, potrafi wskazać budynek wzniesiony przez Greków, rozumie pojęcie filozofia, wie, jak wyglądało pismo greckie,
- potrafi wskazać Rzym na mapie, zna pojęcie republika, potrafi pokazać Imperium Rzymskie na mapie, wie skąd się brali niewolnicy
- rozumie pojęcia: akwedukt, łuk triumfalny, gladiator, cesarstwo, wie, gdzie i kiedy narodziło się chrześcijaństwo
- omawia religię Rzymian, zna datę upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie
- wie, kim był Jezus Chrystus; rozumie pojęcie chrześcijaństwo
- wskazuje Bizancjum na mapie; rozumie pojęcia: cesarstwo wschodnie, schizma wschodnia, wie, jak wygląda mozaika,
- wskazuje na mapie Półwysep Arabski; wie, kim był Mahomet, rozumie pojęcia: islam, Koran, muzułmanin, arabeska, wie, w którym wieku powstał islam,
- wie, kim był Karol Wielki; zna daty: 800 r., 843 r., wymienia państwa, które powstały po traktacie w Verdun, wie, kto został cesarzem w 962 r.
- wie, kim byli Wikingowie,
- potrafi wymienić państwa słowiańskie; wie, jak żyli pierwsi Słowianie
- wie, kto mógł zostać rycerzem, przedstawia zadania rycerza; opowiada, na czym polegał system lenny, wie jak wyglądało życie na wsi średniowiecznej, dostrzega różnice między panem a poddanymi,
- wie, czym zajmowali się mieszkańcy miast; potrafi opisać wygląd średniowiecznego miasta
- wymienia style architektoniczne średniowiecza;
- wie, co się działo na uniwersytecie;
- wie, czym się zajmowali zakonnicy
- wie, czego dotyczył spór między papieżem a cesarzem, rozumie pojęcia: krucjata, wyprawa krzyżowa, wie, czym zajmowały się zakony rycerskie, rozumie pojęcia: krucjata, wyprawa krzyżowa,
- wie, kim był Mieszko I, wie, kiedy Polska przyjęła chrzest, wie, kto był następcą Mieszka I
- wie, kim był św. Wojciech; wie, w którym roku Bolesław Chrobry został królem i kiedy był zjazd w Gnieźnie, wie, jaka dynastia sprawowała rządy w średniowiecznej Polsce;

- wie, kim byli Mieszko II, Bolesław Śmiały, Kazimierz Odnowiciel,
- wie, kto i kiedy podzielił Polskę na dzielnice; wskazuje na mapie Polskę w XII w.,
- wie, co oznaczał podział Polski na dzielnice,
- wymienia grupy społeczne w Polsce średniowiecznej; wie, jakie były zajęcia wojów, zna pojęcia: możnowładca, wojowie, duchowieństwo, wymienia stany w społeczeństwie polskim
- rozumie pojęcia: Krzyżacy, Mongołowie
- wie, na czym polegała kolonizacja; zna pojęcie trójpolówka,
- wie, kto i kiedy zjednoczył ziemie polskie;
- wie, jakie ziemie Polska utraciła na rzecz Krzyżaków,
- wie, kto był ostatnim królem Polski z dynastii Piastów, rozumie powiedzenie „Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną.”
- wie, z kim Polska zawarła unie w XIV w.;
- wie, kim byli: Jadwiga i Władysław Jagiełło
- wie, jaki był rezultat bitwy pod Grunwaldem, wie, kto w niej walczył;
- zna nazwę dynastii, która rządziła Polską od 1385 roku, wie, kim byli: Władysław Warneńczyk, Kazimierz Jagiellończyk, wie, kiedy Polska odzyskała Pomorze Gdańskie
- wie, z jakich izb składał się sejm i kto w nim zasiadał; rozumie pojęcie szlachta,

Na ocenę dostateczną uczeń:

- opanował wymagania na ocenę dopuszczającą,
- umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie, wie, co to jest chronologia,
- wymienia w kolejności chronologicznej epoki w dziejach człowieka, umieszcza wydarzenia na osi czasu, określa na podstawie daty rocznej wiek i jego połowę (w odniesieniu do naszej ery),
- lokalizuje w przestrzeni procesy, zjawiska i fakty historyczne wykorzystując mapy i plany w różnych skalach,
- rozumie związki przyczynowo-skutkowe zjawisk i procesów historycznych,
- tworzy krótkie wypowiedzi,
- rozróżnia w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą,
- rozumie pojęcia: neolit, paleolit, rewolucja neolityczna, omawia znaczenie nowych surowców z których wykonywano narzędzia,
- zna najważniejsze rzeki Mezopotamii; rozumie znaczenie słów: politeizm i kodeks
- wie, dlaczego wylewy Nilu miały wpływ na plony; wie, czym zajmowali się: faraon, pisarze, rzemieślnicy, kupcy, kapłani, wymienia bogów egipskich,
- rozumie pojęcia: monoteizm, Jahwe, podaje cechy judaizmu,
- wymienia osiągnięcia pierwszych cywilizacji w Azji,
- rozumie pojęcia: Hellada, Hellenowie, akropol, agora, kolonia, omawia demokrację jako sposób sprawowania rządów
- wymienia najważniejszych bogów greckich: Zeusa, Posejdona, Hadesa, Atenę, Afrodytę, Herę, Apolla, opisuje wygląd bogów,
- wskazuje dyscypliny sportowe, które były uprawiane w czasie igrzysk;
- wie, jak wyglądała praca i stroje aktorów; wie, jaka była geneza teatru
- rozumie znaczenie pisma dla rozwoju nauki; wymienia greckich filozofów, wskazuje nauki, które rozwinęły się w Grecji
- wie, kiedy Rzym stał się republiką, zna zasady funkcjonowania republiki, wymienia rzymskie urzędy, wie, jak byli ubrani urzędnicy rzymscy, wie, kiedy upadła republika, wie, kim był Gajusz Juliusz Cezar,
- rozumie pojęcie romanizacja; omawia położenie niewolników, wymienia bogów rzymskich, wskazuje osiągnięcia Rzymian w budownictwie, potrafi wyjaśnić powiedzenie: „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.”, omawia założenia i rozwój chrześcijaństwa, wie, jak wyglądało życie pierwszych chrześcijan, rozumie pojęcia: barbarzyńcy, tolerancja religijna,

- wymienia działania cesarza Justyniana; wskazuje osiągnięcia Bizancjum w dziedzinie kultury i architektury, zna konsekwencje schizmy wschodniej,
- wymienia założenia islamu; wskazuje ziemie podbite przez Arabów, rozumie znaczenie roku 622,
- wie, kiedy Frankowie przyjęli chrzest; wie, kim był Chlodwig, wie, co zmienił traktat w Verdun, opisuje władzę króla we wczesnym średniowieczu, potrafi wskazać na mapie podboje wikingów i państwa, które powstały po traktacie w Verdun, wymienia języki, które wykształciły się w Europie, omawia organizację państw słowiańskich
- przedstawia drogę od pazia do rycerza oraz zadania związane z poszczególnymi stopniami; rozumie pojęcia: wasal, senior, lenno, opowiada o zamku i jego roli jako siedziby możnowładcy,
- zna narzędzia używane do pracy na roli w okresie średniowiecza; wie, na czym polegało osadnictwo, wie, jakie grupy społeczne mieszkaly w średniowiecznych miastach, rozumie pojęcia: cech, mistrz, czeladnik, wymienia funkcje miast,
- wymienia przykłady średniowiecznych zakonów; wie, gdzie powstał pierwszy zakon, zna jego założyciela, rozumie zasadę „Módl się i pracuj”, wie, kim byli: Henryk IV i Grzegorz VII; rozumie pojęcie konkordat wormacki, opowiada o etapach sporu między papieżem a cesarzem, wymienia założenia reformy kościoła zaproponowane przez klasztory benedyktyńskie,
- wskazuje na mapie trasy wypraw krzyżowych i miejsca powstawania państw krzyżowców; wymienia zakony rycerskie, wskazuje na mapie trasy wypraw krzyżowych i miejsca powstawania państw krzyżowców
- wymienia największe plemiona zamieszkujące ziemie polskie; opowiada o tworzeniu państwa polskiego, opowiada o przyjęciu chrztu, wie, kto i kiedy brał udział w zjeździe gnieźnieńskim, opowiada o misji biskupa Wojciecha, wie, z kim Bolesław Chrobry toczył wojny i zna rezultat tych wojen,
- wymienia problemy Polski w I połowie XI w.
- wymienia władców Polski – Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego; wie, na czym polegał konflikt Bolesława i Zbigniewa,
- opisuje życie na wsi, w mieście w średniowieczu
- zna sąsiadów Polski w okresie rozbicia dzielnicowego; wie, z kim walczyli Polacy w okresie rozbicia dzielnicowego i zna efekty tych walk,
- opowiada o procesie kolonizacji na prawie niemieckim; wymienia zajęcia różnych stanów
- wymienia kolejnych władców Polski;
- wie, kiedy Polska utraciła Pomorze Gdańskie;
- wskazuje wydarzenie uznawane za zakończenie rozbicia dzielnicowego,
- wymienia działania Kazimierza Wielkiego w różnych dziedzinach; wie, kiedy została utworzona Akademia Krakowska,
- opowiada o zawarciu unii Polski z Węgrami i Litwą,
- opowiada o chrzcie Litwy i tzw. wielkiej wojnie z Krzyżakami; wie, dlaczego doszło do wojny z Krzyżakami w 1409 r., wie, jakie były efekty drugiego pokoju toruńskiego
- zna powody rozpadu unii polsko-węgierskiej
- rozumie pojęcia: przywilej, sejm walny, konstytucja nihil novi, elekcja;
- wie, na czym polegała monarchia stanowa.

Na ocenę dobrą uczeń:

- opanował wymagania na ocenę dostateczną;
- rozumie, jakie znaczenie w poznawaniu i nauce historii ma chronologia;
- dostrzega zmiany w życiu politycznym i społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym;
- pozyskuje informacje z różnych źródeł (w tym kartograficznych);

- potrafi ustalić i objaśnić związki przyczynowo-skutkowe zjawisk i procesów historycznych;
- tworzy: dłuższe wypowiedzi, plan, notatkę, prezentację;
- rozumie, dlaczego pierwsi ludzie prowadzili najpierw wędrowny, a później osiadły tryb życia;
- wie, dlaczego pojawili się kupcy i rzemieślnicy,
- omawia znaczenie wylewów rzek dla rozwoju rolnictwa;
- omawia religię politeistyczną;
- uzasadnia nazwę – Żyzny Półksiężyc,
- wyjaśnia, dlaczego Egipt był nazywany darem Nilu;
- rozumie pojęcie monarchia despotyczna;
- rozumie, dlaczego Egipcjanie mumifikowali zwłoki,
- wskazuje na związek warunków geograficznych z zajęciami mieszkańców Palestyny;
- wskazuje najważniejsze postacie z historii Izraela i wiąże je z wydarzeniami,
- omawia wpływ warunków geograficznych na powstanie cywilizacji,
- dostrzega i omawia wpływ warunków geograficznych na zajęcia i sposób życia starożytnych Greków,
- wymienia urzędników ateńskich oraz ich kompetencje,
- zna sposoby oddawania czci bogom w różnych krajach starożytnych,
- rozumie znaczenie sportu w codziennym życiu Greków;
- wie, w jaki sposób nagradzano zwycięzców na igrzyskach,
- rozróżnia greckie porządki architektoniczne;
- wie, czym zajmowali się filozofowie;
- zna dokonania Homera,
- wskazuje kompetencje urzędników rzymskich,
- wskazuje przyczyny rzymskich podbojów;
- wie, jaki był wpływ Rzymian na podbite prowincje,
- opowiada o edukacji rzymskiej;
- wymienia rzymskich twórców,
- rozumie przyczyny prześladowań chrześcijan;
- wskazuje przyczyny słabości Imperium Rzymskiego,
- wskazuje różnice między cesarstwem wschodnim a zachodnim;
- rozumie znaczenie Bizancjum dla zachowania dorobku starożytności,
- wymienia filary islamu;
- omawia politykę Arabów na podbitych terenach,
- przedstawia zmiany wprowadzone przez Karola Wielkiego w zakresie kultury i sztuki,
- wymienia przyczyny najazdów wikingów na Europę,
- wie, w jaki sposób chrystianizowano plemiona słowiańskie;
- rozumie pojęcie cyrylica i dostrzega znaczenie pisma dla rozwoju chrześcijaństwa w Europie,
- rozumie pojęcie immunitet;
- opowiada o ceremonii nadawania lenna;
- wie, na czym polegała kultura rycerska,
- wymienia obowiązki chłopów i pana;
- wskazuje nowe sposoby uprawiania ziemi w średniowieczu,
- opowiada o procesie lokowania miasta i jego cechach;
- rozumie, jakie znaczenie miały cechy,
- wymienia najstarsze uniwersytety;
- rozumie rolę uniwersytetu;
- wie, czym zajmowali się dominikanie i franciszkanie,
- rozumie określenie „pójść do Kanossy” i zna jego genezę,
- wymienia przyczyny wypraw krzyżowych,

- wie, kiedy była bitwa pod Cedynią;
- rozumie znaczenie podbojów dla tworzenia państwa Mieszka,
- wskazuje przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego,
- wymienia przyczyny problemów Polski w XI w.;
- wskazuje działania mające na celu poprawę sytuacji Polski podejmowane przez kolejnych władców,
- wie, dlaczego obrona Głogowa przeszła do legendy;
- omawia działania Bolesława Krzywoustego,
- wskazuje różnice występujące między poszczególnymi stanami,
- wie, w jaki sposób układały się stosunki z sąsiadami Polski w okresie rozbitcia dzielnicowego;
- opisuje proces budowania państwa krzyżackiego,
- rozumie znaczenie zmian w rolnictwie dla życia ludzi
- wskazuje przyczyny zjednoczenia ziem polskich,
- rozumie znaczenie utraty Pomorza;
- opowiada o próbach odzyskania utraconych ziem,
- rozumie znaczenie powołania Akademii Krakowskiej;
- omawia, w jaki sposób Kazimierz Wielki rozwiązał problemy z Czechami i Krzyżakami
- rozumie przyczyny zawarcia przez Polskę unii z Litwą;
- wie, dlaczego doszło do wielkiej wojny z Krzyżakami;
- zna postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego,
- opowiada o wojnie trzynastoletniej;
- wie, w których państwach zasiadali na tronach władcy z dynastii Jagiellonów;
- zna cele i efekty działania Związku Pruskiego,
- wie, kiedy zebrał się pierwszy polski sejm;
- opowiada o kształtowaniu się monarchii stanowej;
- opowiada o powstawaniu przywilejów szlacheckich.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- opanował wymagania na ocenę dobrą,
- rozumie wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość oraz wpływ współczesnych zdarzeń, także z własnego życia, na kształtowanie się przyszłej historii,
- określa czas trwania epok ,
- rozumie, dlaczego inaczej liczymy czas w odniesieniu do okresów przed naszą erą i naszej ery,
- na podstawie daty rocznej określa wiek i jego połowę (w odniesieniu do czasów przed naszą erą),
- dostrzega zmiany w życiu politycznym i społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym,
- dostrzega potrzebę poznawania przeszłości dla rozumienia procesów zachodzących we współczesności,
- konstruuje ciągi narracyjne wykorzystując zdobyte informacje,
- przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko do procesów i postaci historycznych,
- tworzy długie wypowiedzi: notatkę, rozprawkę, prezentację,
- analizuje wpływ rewolucji neolitycznej na zmiany w życiu ludzi na różnych płaszczyznach,
- wymienia okoliczności, które wpłynęły na powstanie państwa,
- omawia władzę faraona;
- rozumie znaczenie pisma dla funkcjonowania państwa;
- rozumie znaczenie wynalazków Egipcjan,
- opisuje wędrówki i niewolę Żydów,
- omawia znaczenie chińskich wynalazków,

- rozumie przyczyny powstawania polis;
- rozumie przyczyny kolonizacji greckiej,
- omawia różnice w zadaniach kobiet i mężczyzn oraz obywateli i cudzoziemców
- wie, kim był Homer;
- wie, kim byli herosi,
- wie, czym różni się tragedia od komedii;
- wymienia twórców tragedii i komedii,
- porównuje osiągnięcia Greków z osiągnięciami dotychczas poznanych cywilizacji,
- porównuje republikę rzymską z demokracją ateńską,
- rozumie, dlaczego doszło do upadku republiki rzymskiej;
- wskazuje efekty podbojów rzymskich i upadku republiki,
- wyjaśnia wpływ Greków na kulturę rzymską;
- uzasadnia, że państwo rzymskie było krajem wielu religii,
- wskazuje przyczyny upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie,
- podaje argumenty uzasadniające przydomek cesarza Justyniana;
- wskazuje działania, które miały pomóc w odbudowaniu cesarstwa,
- rozumie, jakie znaczenie mieli Arabowie w przekazaniu potomnym dorobku starożytnych Greków,
- rozumie znaczenie przyjęcia chrztu przez Franków;
- rozumie, dlaczego Karolowi nadano przydomek Wielki,
- rozumie znaczenie koronacji Ottona I na cesarza,
- wie, dlaczego Cyryla i Metodego nazywano apostołami Słowian;
- rozumie i omawia różnice spowodowane przyjęciem chrztu ze wschodu i zachodu Europy,
- rozumie przyczyny i skutki powstania systemu lennego,
- rozumie znaczenie osadnictwa dla właściciela ziemi;
- rozumie znaczenie pogody dla życia na wsi,
- rozumie, dlaczego właściciele ziemi dążyli do lokowania miast;
- opisuje samorząd miasta w średniowieczu,
- rozumie wpływ duchowieństwa i chrześcijaństwa na życie w średniowiecznej Europie
- rozumie przyczyny sporu między papieżem a cesarstwem;
- rozumie przyczyny zmian zaproponowanych przez klasztory benedyktyńskie,
- rozumie wpływ wartości uznawanych w średniowieczu za ważne na powstanie ruchu krucjatowego;
- wskazuje skutki wypraw krzyżowych,
- wskazuje przyczyny i skutki przyjęcia chrześcijaństwa,
- rozumie znaczenie powołania pierwszego arcybiskupstwa na ziemiach polskich,
- rozumie przyczyny problemów wewnętrznych państwa polskiego,
- wymienia skutki testamentu Bolesława Krzywoustego;
- rozumie znaczenie konfliktu między Bolesławem a Zbigniewem,
- dostrzega wpływ chrześcijaństwa na funkcjonowanie państwa polskiego,
- wskazuje skutki stosunków Polski z sąsiadami;
- omawia przyczyny zaproszenia Krzyżaków do Polski,
- analizuje znaczenie kolonizacji dla rozwoju gospodarczego;
- wskazuje, w jaki sposób kształtował się samorząd na wsi, a jak w mieście
- wskazuje rolę Kościoła w zjednoczeniu ziem polskich,
- omawia znaczenie pokoju z Krzyżakami i Czechami dla Polski,
- rozumie znaczenie przywileju koszyckiego,
- rozumie znaczenie odzyskania Gdańska dla Polski,
- rozumie okoliczności nadawania przywilejów, wskazuje ich konsekwencje;
- wymienia treść przywilejów nadanych szlachcie,

Na ocenę celującą uczeń:

- opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą,
- podaje datę początkową i końcową każdej epoki,
- na podstawie daty rocznej określa połowę wieku (w odniesieniu do czasów przed naszą erą),
- analizuje wpływ warunków geograficznych na życie ludzi i zmiany w nim zachodzące,
- analizuje znaczenie wynalezienia pisma dla funkcjonowania państwa;
- wskazuje konsekwencje wynalezienia koła,
- porównuje Egipt z Mezopotamią pod względem wpływu warunków geograficznych na życie mieszkańców;
- porównuje wynalazki poznanych cywilizacji,
- porównuje cechy judaizmu i chrześcijaństwa, dostrzega korzenie chrześcijaństwa w judaizmie,
- wskazuje wynalazki, które zostały przeniesione z Azji do Europy,
- rozumie przyczyny wpływów greckich w basenie Morza Śródziemnego,
- porównuje współczesną demokrację z demokracją ateńską,
- potrafi wskazać znaczenie religii jako czynnika jednoczącego Greków,
- uzasadnia, dlaczego igrzyska i teatr były czynnikami integrującymi Greków,
- dostrzega integrujący charakter sztuki i nauki greckiej,
- rozumie przyczyny walk plebejuszy z patrycjuszami,
- omawia różnice między republiką a cesarstwem,
- dostrzega wpływ osiągnięć Rzymian na współczesny świat,
- analizuje przyczyny rozwoju chrześcijaństwa,
- omawia współczesne konsekwencje schizmy wschodniej,
- rozumie znaczenie handlu i wojen arabskich dla rozprzestrzeniania się osiągnięć innych kultur,
- rozumie, dlaczego upadek Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie zmienił Europę;
- rozumie znaczenie zmian, które zaszły dzięki reformom Karola Wielkiego,
- rozumie przyczyny osłabienia władzy królewskiej we wczesnym średniowieczu,
- dostrzega współczesne skutki przyjmowania chrztu przez Słowian z Rzymu lub Bizancjum,
- omawia rolę króla w systemie lennym;
- rozumie, jaki wpływ miał system lenny na pozycję króla i sytuację wewnętrzną w państwie,
- rozumie wpływ nowych metod uprawiania ziemi i nowych narzędzi na życie mieszkańców wsi,
- przedstawia podobieństwa i różnice między miastem współczesnym a średniowiecznym
- porównuje rolę zakonów w średniowieczu i we współczesności,
- rozumie znaczenie konkordatu w Wormacji dla stosunków między Kościołem a państwami średniowiecznej Europy,
- rozumie przyczyny zakończenia krucjat,
- analizuje zmiany spowodowane przez chrzest w kontekście międzynarodowego położenia Polski,
- rozumie, jak koronacja wpłynęła na sytuację Polski w Europie,
- wskazuje skutki koronacji Bolesława Śmiałego i zamordowania biskupa Stanisława,
- analizuje znaczenie podboju Pomorza,
- rozumie, jakie znaczenie miały powinności poszczególnych grup społecznych dla funkcjonowania państwa,
- wskazuje skutki rozbitcia dzielnicowego na różnych płaszczyznach,
- rozumie, w jaki sposób ukształtowały się poszczególne grupy społeczne w Polsce,
- rozumie znaczenie zjednoczenia ziem polskich dla zmiany położenia międzynarodowego Polski,

- analizuje zmiany zachodzące w państwie polskim pod wpływem unii z Litwą,
- omawia przyczyny wzrostu potęgi Jagiellonów,
- omawia funkcjonowanie monarchii stanowej, dostrzega różnice między monarchią stanową a patrymonialną.